

ISSN 2309-9763

<https://doi.org/10.32626/2309-9763.2021-31>

Педагогічна освіта: теорія і практика

КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ОГІЄНКА
ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІКИ НАПН УКРАЇНИ

№ 31 (2-2021)

Заснований

24 квітня 2009 року

Засновник

*Кам'янець-Подільський національний
університет імені Івана Огієнка
Інститут педагогіки НАПН України*

Головний редактор

Бахмат Наталія Валеріївна

Видається

2 рази на рік

Зареєстровано

Міністерством юстиції України

Свідоцтво про державну реєстрацію

*друкованого засобу масової інформації
серія КВ № 15071-3643 Р*

Рекомендовано до друку

рішеннями вчених рад

*Кам'янець-Подільського національного
університету імені Івана Огієнка
(протокол № 14 від 25.11.2021 р.),
Інституту педагогіки НАПН України
(протокол №13 від 18.11.2021 р.)*

Рецензування статей здійснено членами

*редакційної колегії та зовнішніми
рецензентами*

Адреса редакції:

*32302, м. Кам'янець-Подільський,
вул. Симона Петлюри, 1/б,
Педагогічний факультет
Кам'янець-Подільського національного
університету імені Івана Огієнка
тел (03849)33492
E-mail: pedosv@kpnpu.edu.ua*

Збірник наукових праць включено до **Переліку наукових фахових видань України, Категорія «Б»**, педагогічні спеціальності – 011, 012, 013, 014, 015 (наказ МОН України від 17.03.2020 № 409 «Про затвердження рішень Атестаційної колегії Міністерства щодо діяльності спеціалізованих вчених рад від 26 лютого і 6 березня 2020 року та внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 року № 975»).

Індексується: Index Copernicus; CEJSH; Google Scholar; CrossRef.

Архівується НБУ імені В.І. Вернадського

**Кам'янець-Подільський
2021**

4. Roghuljska, O. O., Tarasova, O. V., 2016. M-learning jak innovacijna tekhnologhija navchannja inozemnoji movy [M-learning as an innovative technology of foreign language learning]. *Suchas. inform. tekhnologhiji ta innovac. metodyky navchannja u pidghot. fakhivciv: metodologhija, teorija, dosvid, problemy: zb. nauk. pr.*, 45, 318-321.
5. Rjabukha, T. V., 2021. Vplyv suchasnykh tekhnologhij na navchannja inozemnykh mov u vyshnij shkoli [The impact of modern technology on foreign language teaching in higher education], *Svit dydaktyky: dydaktyka v suchasnomu sviti: zb. materialiv Mizhnar. nauk.-prakt. internet-konf.*, Kyjiv: «Vydavnyctvo Ljudmyla», 215-217.
6. Yunina, O., 2019. Digital tools in foreign language teaching. *Education. Innovation. Practice*, 1 (5), 17-22.
7. The University of Texas at Austin. *Foreign Language Teaching Methods*. Available: <<https://www.coerll.utexas.edu/methods>>.
8. University of Washington. *Teaching foreign languages*. Available: <<https://teaching.washington.edu/topics/just-for-tas/teaching-foreign-languages>>.
9. Boston University. *Digital Strategy for Teaching and Learning Languages at Boston University*. Available: <<https://www.bu.edu/geddes/about/digital-strategy-for-teaching-and-learning-languages>>.
10. University of Eastern Finland. *LLOM*. Available: <<https://uni-foundation.eu/project/llom>>.

DOI: <https://doi.org/10.32626/2309-9763.2021-31-347-356>

УДК 811.161.2

Скибун Наталія Дмитрівна,

кандидат педагогічних наук,
старший викладач кафедри україністики
Національний медичний університет ім. Богомольця,
м. Київ, Україна
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-2962-4725>
skibun_n@i.ua

Розман Ірина Іллівна,

кандидат педагогічних наук,
доцент, доцент кафедри англійської мови,
літератури з методиками навчання
Мукачівський державний університет
Мукачево, Україна
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-4951-0074>
rozmanii@ukr.net

КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЯ ПРОЦЕСІВ ПІДГОТОВКИ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ

Анотація. У статті розглянуто необхідність концептуалізації підходів освіти для набуття професійної, мовної (мовленнєвої) підготовки іноземних студентів

зважаючи на сучасні тенденції на ринку освітніх послуг та глобального ринку праці. Відзначено потребу у професіоналах, які можуть працювати у мультикомандах, мати високий рівень: комунікативної, мовної (мовленнєвої) компетентностей, самооцінки та самоконтролю, мотивації, морально-етичних та ціннісних якостей. Так, сучасні технології, техніка дають можливість впливати не тільки на природу, екологію, а і на саму людину (на генетичному рівні), а також через робототехніку, штучний інтелект та Інтернет речей. А це в кінцевому результаті поширює можливості людини до самознищення. Тому людина, окрім набуття професійних компетентностей, повинна набувати морально-етичні, соціокультурні та ціннісні компетентності, що дадуть змогу їй не використовувати професійні знання у справах проти людства. Також відзначено, що державою розпочато формування та реалізацію нової державної політики у сфері освіти, яка представлена Законом України «Про вищу освіту» та рядом Концепцій: Нової української школи; розвитку природничо-математичної освіти (STEM-освіти); розвитку громадянської освіти в Україні, які дають змогу формувати новий сучасній освітній простір. Беручи до уваги збільшення потоку іноземних студентів, які навчаються та/або планують навчатися у вітчизняних ЗВО, запропоновано розробити та впровадити Концептуальні підходи до освіти для набуття професійної, мовної (мовленнєвої) підготовки іноземних студентів, які у подальшому можуть використовуватися різними ЗВО, де є потреба у підготовці іноземних студентів, а українська мова виступає як іноземна. Найбільш доречними є створення окремих освітніх кластерів (за профілями), зі своїми тезаурусами (українсько-англійськими), онлайн (віртуальними) підготовчими факультетами (для покращення адаптації) та онлайн (віртуальними) краєзнавчими студіями.

Ключові слова: українська мова як іноземна; компетентності; базовий рівень компетентностей та знань; концептуалізація освітніх процесів; концептуальні засади; моделі освіти.

1. ВСТУП / INTRODUCTION

Постановка проблеми. На сьогодні формування вищої школи відбувається в умовах поглиблення впливу глобалізації, інтеграції, універсалізації та оптимізації на національні освітні простори. Це відбувається разом із цивілізаційними змінами та трансформаціями людини, суспільства та влади в цілому. Так, суспільство переходить до нових етапів цивілізаційного розвитку суспільства, таких як інформаційне, постінформаційне, постеконічне суспільства. На цих етапах відбуваються значні трансформації морально-етичного стану людини, її цінностей (як матеріальних, так і духовних). Прикладами є поява нових сучасних суспільних класів, сформованих не за матеріальними ознаками, а за ознаками освіченості, освіти, професійності, нестандартності мислення (креативності), які отримали назву: клас професіоналів та креативний клас, коли професійна та креативна людина працює у багатонаціональній команді та працює над різноманітними проектами по всьому світові. Це створило

новий глобальний ринок праці, де замовники орієнтуються на висококваліфікованого освіченого працівника, який має високий рівень комунікативної, мовної, ІТ та професійної компетентностей та є толерантним до інших. А тому у сучасних мультинаціональних, мультирелігійних та мультикультурних питання національності, культури, віри відходять на другий план. Отже, на перше місце виходить професіоналізм, який без освіти неможливо набути, оскільки «професійна компетентність ... означає сукупність особистісних якостей, знань, що забезпечують високий рівень самоорганізації професійної діяльності» [10, с.125]. При цьому необхідно зважати на те, що «професійна компетентність є складним багатоаспектним утворенням і передбачає єдність фундаментальної, предметної, психолого-педагогічної, методичної компетентностей» [10, с. 125]. Тобто, на перше місце виходять фундаментальні знання предметів, які можуть надаватися студентам лише компетентними викладачами із високим рівнем «психолого-педагогічної, методичної компетентностей», що поєднуються із комунікативними, мовленнєвими, цифровими компетентностями. Водночас і студенти повинні мати базовий рівень знань та компетентностей, мотивацію, відповідну психологічний настрій та соціокультурний стан. При цьому необхідно брати до уваги, що разом із інтеграцією національного освітнього простору у глобальний зростає кількість іноземних студентів, які будуть навчатися у вітчизняних закладах вищої освіти. Все це вимагає комплексного, професійного та довготривалого підходів, як з боку закладів вищої освіти, так і держави, адже лише держава формує та реалізує відповідну політику не тільки у сфері освіти, а у інших сферах, які допомагають будувати високоосвічене, високоморальне, духовне, вільне, відкрите космополітичне глобальне суспільство. Отже, питання концептуалізації освітнього простору набуває все більшої актуальності, зважаючи на високу конкуренцію не тільки на глобальному ринку праці, а і дає змогу будувати нову сучасну, високорозвинену державу, яка у подальшому може стати регіональним лідером та суб'єктом глобального суспільства. І тим самим буде формувати сучасний порядок денний.

Аналіз останніх досліджень і публікацій показав, що питання концептуалізації підходів до освітнього простору, комунікативної (мовної, мовленнєвої) і професійної підготовки та створення передумов набуття високого рівня базових компетентностей є досить актуальним серед сучасних дослідників та науковців, а саме: О. Бондарчук, Г. Кашина А. Кучер,, М. Коваль В. Любарець, О. Майборода, А. Молчанова, Н. Романчук, Л. Сергеева, М. Скрипник, К. Осадча, В. Сергієнко, К. Тулякова, О. Філь та інші.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ / AIM AND TASKS

Незважаючи на досить широкий спектр проведених досліджень, питання концептуалізації підходів освіти для набуття професійної, мовної (мовленнєвої) підготовки іноземних студентів виступає частиною загальної проблеми, котрій присвячується означена стаття.

Метою статті є дослідження концептуальних підходів до освіти для набуття професійної, мовної (мовленнєвої) підготовки іноземних студентів у сучасній вищій школі.

Завданнями статті є:

- аналіз науково-педагогічних літературних джерел щодо дослідження концептуальних підходів до освіти для набуття професійної, мовної (мовленнєвої) підготовки іноземних студентів у сучасній вищій школі.;
- уточнення поділу концепцій та моделей на рівні держави та рівні окремого закладу вищої освіти та/або окремої сфери економіки;
- стислий опис окремих концепцій та моделей освітнього процесу;
- окреслення ролі та впливу сучасного етапу розвитку суспільства на питання професійної та мовленнєвої компетентностей іноземних студентів;
- пропозиція починати з концептуалізації підходів освіти для набуття професійної, мовної (мовленнєвої) підготовки іноземних студентів.

3. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ / RESEARCH FINDINGS

Сучасний розвиток науки, техніки, технологій потребує високого рівня знань, навичок, компетентностей (як традиційних, так і нових сучасних), морально-психологічну готовність до навчання (для іноземних студентів) та роботи в «мультикомандах», оскільки «суб'єктом освітнього професійного вдосконалення є вільна і духовно розвинена людина, яка має потребу в особистісному зростанні, професійному розвитку, саморозвитку і самовдосконаленні після здобуття вищої освіти» [1, с.16]. Це також вимагає відповідних соціокультурного, побутового та ціннісного просторів для втілення сказаного у реальність. Зважаючи на це, сучасні дослідники наголошують про те, що «структура психологічної культури конкуренції фахівця містить теоретико-концептуальний (теоретичні знання з проблеми конкуренції) та практичний (реалізація теоретичних знань з проблеми конкуренції в практичній діяльності) компоненти» [1, с. 23], де «в основу визначення психологічної культури конкуренції суб'єкта» ними покладається таке розуміння поняття «психологічна культура»: «спосіб мислення, що ґрунтується на системі теоретичних знань із психології, і виявляється в здатності людини використовувати ці знання, оперувати ними у практичній діяльності, у процесі прийняття рішень за конкретних обставин, у ситуації спілкування та її розуміння як рівня самопізнання та саморегуляції» [1, с. 22-23]. Отже, основою для сучасного розуміння професійної людини лежить високий рівень мотивації для самопізнання та набуття високого рівня компетентностей, які дають змогу отримувати високий рівень професійних знань, умінь та навичок. Крім того, необхідно відзначити, що глобальний сучасний світ, окрім професіоналізму, вимагає та/або потребує комунікативної та мовної (мовленнєвої) компетентностей. Це пов'язане із реаліями глобального ринку праці, коли професіонал повинен знати одну із загальноприйнятих мов спілкування, або мову того регіону, де буде працювати. При цьому важливим є уміння налагоджувати комунікації у «мультикомандах» та мати високий рівень толерантності для цього. Тобто, розвиток компетентностей повинен відбуватися плановірно та постійно, і починати потрібно із

дошкільної освіти, продовжувати у школі та у виші. Це в свою чергу потребує концептуалізації процесів освіти для формування конкретних заходів для реалізації визначених концептуальних засад. При цьому, концепції повинні передбачати «теоретико-методологічні (мету, завдання, принципи, підходи), процесуальні (педагогічні умови, компоненти, критерії та чинники) та технологічні (шляхи, форми і методи) основи» [1, с. 17]. На наш погляд, основу усіх концептуальних підходів щодо вищої освіти було закладено у Концепцію реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (далі – НУШ), адже до ЗВО майбутній абітурієнт повинен вже мати відповідний базовий рівень знань, умінь, навичок та компетентностей, для того щоб у рамках набуття професійної освіти (вищої освіти) здійснювати їх подальший розвиток. Так, положеннями НУШ відзначається перелік ключових компетентностей, а саме: «спілкування державною і рідною в разі відмінності мовою, спілкування іноземними мовами, математична грамотність, компетентності в природничих науках і технологіях, інформаційно-цифрова компетентність, уміння навчатися впродовж життя, соціальні і громадянські компетентності, підприємливість і фінансова грамотність, загальнокультурна грамотність, екологічна грамотність і ведення здорового способу життя» [7]. Адже, маючи достатньо високий базовий рівень компетентностей, набутих у школі, студент повинен бути психологічно готовим та умотивованим для продовження навчання у закладах вищої освіти. Наступною концепцією на державному рівні є «Концепція розвитку природничо-математичної освіти (STEM-освіти)», якою визначається необхідність «розвитку і виховання всебічно розвиненої, освіченої, інноваційної особистості» як важливого елементу наукоємних та високотехнологічних сфер економіки як важливих елементів побудови сучасної економіки», а тому «природничо-математична освіта (STEM-освіта) повинна стати одним з пріоритетів розвитку сфери освіти, складовою частиною державної політики з підвищення рівня конкурентоспроможності національної економіки та розвитку людського капіталу, одним з основних чинників інноваційної діяльності у сфері освіти, що відповідає запитам економіки та потребам суспільства» [8]. Водночас важливим сьогодні є формування і нової сучасної особистості. А це продукується «Концепцією розвитку громадянської освіти в Україні», якою передбачається «формуванням активного та відповідального громадянина з високим почуттям власної гідності, стійкою громадянською позицією, готовністю до виконання громадянських обов'язків, потребують комплексного підходу до вирішення поставлених завдань в умовах модернізації вітчизняної системи освіти» [2]. Вказані вище концептуальні напрями та підходи стосуються широкого загалу, але на сьогодні вітчизняним ЗВО надано широкої автономії та мобільності, що передбачає формування власних концептуальних підходів до освітнього процесу (на рівні окремого ЗВО). При цьому концептуалізація на професійному рівні повинна відбуватися з урахуванням державної політики та світового досвіду і останніх тенденцій у сфері освіти, щоб побудувати конкурентоздатну модель фундаментальної підготовки студентів у вітчизняних ЗВО. Так, К. Осадча відзначає що рисами, які повинні передбачатися концепцією, є: «комплексність, яка «інтегрує в собі теоретичні та практичні здобутки, отримані різними вченими і практиками, що дає можливість спрямувати положення Концепції

на виконання головної цілі: «сформувати» відповідну «компетентність» та/або компетентності; практична спрямованість», коли «концепція націлена на використання вже існуючих педагогічних ідей, методологічних підходів та форм, методів і засобів навчання» з використанням «інформаційно-комунікаційного середовища»; «системність – всі складові частини Концепції» повинні бути «узгоджені між собою та відповідати теоретико-методологічним основам підготовки майбутніх» викладачів [6, с. 31]. Цікавим прикладом практичної реалізації концептуалізації є напрацювання фахівців «Науково-методичного центру інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності закладів вищої освіти «Агроосвіта», які запропонували поєднати традиційні методи навчання із сучасними через організації наскрізної професійної підготовки студентів агроекономічного профілю» [3, с. 140,142]. Так, в основу вказаної ними концепції було закладено такі принципи: «охоплення наскрізністю фахових дисциплін» та «індивідуальних завдань», «максимальна індивідуалізація та контроль самостійності виконання індивідуальних завдань; формування тематики й змісту курсових робіт (проектів) з професійно-орієнтованих дисциплін за логічною послідовністю й у тісному взаємозв'язку з тематикою магістерської дипломної роботи (проекту); максимальне залучення студентів до науково-дослідної роботи», що вписується «в тематику дипломної роботи (проекту), а остання, у свою чергу, – в комплексну наукову тему відповідних кафедр; ... обов'язкове включення до практичної підготовки студентів (виробнича й переддипломна практика) завдань, спрямованих на поглиблене вивчення господарських процесів і збирання відповідної ... інформації, пов'язаної з тематикою дипломної роботи (проекту); використання комп'ютерних технологій і on-line інтерактивного навчання» [3, с. 142]. Таким чином, практична реалізація цих концептуальних підходів дає змогу готувати конкурентоздатних професіоналів у аграрному секторі економіки.

На сьогодні збільшується запит на отримання іноземними студентами вищої освіти в нашій країні. Це відбувається завдяки багатьом критеріям, таким як: економічного, технічного, географічного, глобалізаційного, ментального, соціокультурного, побутового тощо. Вказане потребує нових підходів до найважливіших інструментів нової сучасної комунікації – мови, а саме вивчення української мови як іноземної. Це означає, що ЗВО необхідно запроваджувати нові підходи до надання освітніх послуг не тільки вітчизняним студентам, а й іноземним, враховуючи потребу в адаптаційному періоді для іноземців, щоб вони мали можливість здійснювати подальше професійне навчання на високому рівні. При цьому, у них немає базового рівня знань української мови, адже вона для них є іноземною і вони не вивчали її до моменту початку навчання у вітчизняних ЗВО. Тому є актуальним та важливим створення умов для набуття іноземними студентами високого рівня мовної та мовленнєвої компетентностей у короткий час для можливості отримувати професійну освіту. Так, Н. Московчук, у рамках досліджень з «українськомовної підготовки майбутніх іноземних фахівців технічних спеціальностей» було «обґрунтовано модель українськомовної підготовки майбутніх іноземних фахівців технічних спеціальностей із відповідними етапами (пропедевтично-мовленнєвий, мовленнєво-збагачувальний, репродуктивно-діяльнісний, рефлексійно-оцінний) [5, с. 3]. У свою чергу вчена Ж. Раргіна, в рамках досліджень з «підготовки іноземних

спеціалістів-медиків до професійного спілкування» пропонує «концептуальну модель формування готовності майбутніх іноземних спеціалістів-медиків до професійного спілкування», яка складається з таких «блоків: цільового (відображає мету і завдання освітнього процесу); методологічного (ґрунтується на підходах і принципах й зумовлює визначення організаційно-педагогічних умов ефективної реалізації моделі); процесуального (базується на визначенні навчально-методичного забезпечення освітнього процесу); змістовного (містить компонентну структуру готовності); результативного (містить критерії, показники, рівні ефективності підготовки)» [9, с. 184]. Тобто, можна говорити про те, що сучасні дослідники працюють у напрямках із концептуалізації освітніх процесів. Досить перспективним на сьогодні є освіта у медичній сфері, де наша країна може запропонувати досить конкурентоспроможний рівень освітніх послуг для іноземних студентів, які надаються багатьма профільними ЗВО. Зважаючи на це, доречним буде розроблення та впровадження сучасних концептуальних підходів з підготовки іноземних студентів медичного профілю. На наш погляд, це необхідно робити для усієї медичної сфери, залучаючи сюди не тільки заклади вищої освіти, медичні заклади (лікарні, поліклініки, наукові інститути тощо). Тобто, це повинен бути окремий медичний кластер, зі своїми тезаурусами (українсько-англійськими), онлайн (віртуальними) підготовчими факультетами (для покращення адаптації) та онлайн (віртуальними) краєзнавчими студіями. Отже, Концепція повинна враховувати усе переставлене вище, ефективно поєднуючи його в освітньому процесі з підготовки іноземних студентів. Насамперед пропонуємо розпочати із Концептуалізації підходів освіти для набуття професійної, мовної (мовленнєвої) підготовки іноземних студентів, які можна буде використовувати як базові не тільки у медичному кластері, а й у інших. Тобто, вони (концептуальні засади) можуть набути статус типових для подальшого використання окремих компонентів у різних ЗВО, де є потреба у підготовці іноземних студентів, а українська мова виступає як іноземна. Крім того, це можуть бути офлайн, онлайн та комбіновані версії.

4. ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ /CONCLUSIONS AND PROSPECTS FOR FURTHER RESEARCH

Підсумовуючи дослідження питання концептуалізації підходів освіти для набуття професійної, мовної (мовленнєвої) підготовки іноземних студентів, можна відзначити таке. В умовах подальшої широкої інтеграції нашої країни у глобалізаційні процеси в економіці, освіті, громадянському суспільстві питання освіти набуває важливості та актуальності. Також широко впроваджуються проекти з цифровізації, інформатизації влади та суспільства. Окрім того, наша країна інтегрується у Європейський союз та бере участь у Болонському процесі. Вказане потребує нових підходів до вітчизняного освітнього простору, освітніх процесів, програм, методик та інструментів через їх концептуалізацію. На сьогодні нашою державою затверджено та впроваджено Концепцію Нової української школи, Концепцію розвитку природничо-математичної освіти (STEM-освіти), Концепцію розвитку громадянської освіти в Україні. Також в рамках Закону України «Про вищу освіту» надано широку автономію та мобільність не тільки ЗВО, а і викладачам та студентам, що розширює можливості

для нової освіти. Зважаючи на збільшення потоку іноземних студентів, які навчаються та/або планують навчатися у вітчизняних ЗВО, виникає потреба у Концептуалізації підходів освіти для набуття професійної, мовної (мовленнєвої) підготовки іноземних студентів, положення яких можна використовувати у подальшому ЗВО, де є потреба у підготовці іноземних студентів, а українська мова виступає як іноземна. При цьому освітні процеси можуть запроваджуватися у офлайн, онлайн та комбіновані формах.

5. СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ТРАНСЛІТЕРАЦІЯ / REFERENCES (TRANSLATED AND TRANSLITERATED)

1. *Концептуальні засади психолого-педагогічної підготовки конкурентоздатного фахівця в умовах післядипломної педагогічної освіти 2015*: на вибірці науково-педагогічних працівників, 2015 / автор. кол.: Л. М. Сергеева, О. І. Бондарчук, М. І. Скрипник, А. О. Молчанова, О. А. Філь; наук. ред. Г. О. Козлакова. Київ : ДВНЗ «Ун-т менедж. освіти», 40.
2. *Концепція розвитку громадянської освіти в Україні 2018*: розпорядження КМУ від 3 жовтня № 710-р., 2018. *Урядовий кур'єр* від 09.11.2018, 211.
3. Кучер, А. В., 2017. Концептуальні засади наскрізної системи професійної підготовки студентів агроекономічного профілю. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки*, 8(313), ч. II, 139-149.
4. Любарець, В. В. 2019. Теорія і практика професійної підготовки майбутніх менеджерів соціокультурної діяльності в умовах інформаційно-освітнього середовища: *дис. ... док. пед. наук: 13.00.04, Київ*, 504.
5. Московчук, Н. М., 2019. Українськомовна підготовка майбутніх іноземних фахівців технічних спеціальностей: *дис... канд. пед. наук: 13.00.02. Одеса*, 383.
6. Осадча, К. П. 2019. Концептуальні засади підготовки майбутніх учителів до тьюторської діяльності. *Професійна освіта. Вісник КрНУ імені Михайла Остроградського*, 3/(116), 25-32.
7. Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року 2016: розпорядження КМУ від 14 грудня № 988-р. *Урядовий кур'єр* від 28.12.2016, № 246.
8. Про схвалення Концепції розвитку природничо-математичної освіти (STEM-освіти) 2020: розпорядження КМУ від 5 серпня № 960-р. *Урядовий кур'єр* від 27.08.2020, 164.
9. Раргіна, Ж. М., 2017. Підготовка іноземних спеціалістів медиків до професійного спілкування: *дис... канд. пед. наук: 13.00.04, Запоріжжя*, 298.
10. Романчук, Н., Майборода, О., 2018. Концептуальні засади формування математичних компетентностей студентів вищих технічних закладів освіти. *Науковий вісник МНУ імені В. О. Сухомлинського. Педагогічні науки*, 4 (63), 123-127.

CONCEPTUALIZATION OF THE PROCESSES OF TRAINING FOREIGN STUDENTS

Natalia Skybun,

Candidate of Pedagogical Sciences,
Senior Lecturer at the Department of Ukrainian Studies
Bogomolets National Medical University
Kyiv, Ukraine
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-2962-4725>
skibun_n@i.ua

Iryna Rozman,

PhD of Pedagogical Sciences, Associate Professor,
Associate Professor of English languages, literature with teaching methods
Mukachevo State University
Mukachevo, Ukraine
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-4951-0074>
rozmanii@ukr.net

Abstract. The article considers the need to conceptualize approaches to education for the acquisition of professional, language (speech) training of foreign students taking into account current trends in the market of educational services and the global labour market. The need for professionals who can work in multi-teams and possess a high level of communicative, language (speech) competencies, self-esteem and self-control, motivation, morale, ethics, and value qualities is stressed. Thus, modern technologies and equipment make it possible to influence not only nature, ecology, but also the human (at the genetic level). Technologies can also make influence through robotics, artificial intelligence, and the Internet of Things. This ultimately expands a person's ability to self-destruction. Accordingly, in addition to acquiring professional competencies, a person must possess moral and ethical, socio-cultural, and value competencies that will prevent from using professional knowledge in offences against humanity. It was also noted that the state has begun to form and implement a new state policy in the field of education, which is provided by the Law of Ukraine "On Higher Education" and a number of Concepts: the New Ukrainian School; development of natural and mathematical education (STEM-education); development of civic education in Ukraine, which allows forming a new modern educational space. Taking into account the increase in the flow of foreign students studying and/or planning to study in Ukrainian higher education establishments, it is proposed to develop and implement Conceptual approaches to education for vocational, language (speech) training of foreign students in different higher education establishments, where there is a need for training foreign students, and the Ukrainian language is a foreign language. The most appropriate is the creation of separate educational clusters (by profile), with their thesauri (Ukrainian-English), online (virtual) preparatory faculties (to improve adaptation), and online (virtual) local history studios.

Keywords: ukrainian as a foreign language; competencies; basic level of competencies and knowledge; conceptualization of educational processes; conceptual principles; models of education.

REFERENCES (TRANSLATED AND TRANSLITERATED)

1. *Kontseptualni zasady psykholoho-pedahohichnoi pidhotovky konkurento-zdatnoho fakhivtsia v umovakh pislidyplomnoi pedahohichnoi osvity: na vybirtsi naukovo-pedahohichnykh pratsivnykiv*, 2015 [Conceptual principles of psychological and pedagogical training of a competitive specialist in the conditions of postgraduate pedagogical education: in the sample of scientific and pedagogical workers]: avtor. kol. : L. M. Serheieva, O. I. Bondarchuk, M. I. Skrypnyk, A. O. Molchanova, O. A. Fil, Kyiv: DVNZ «Un-t menedzh. osvity», 40.
2. *Kontseptsiiia rozvytku hromadianskoi osvity v Ukraini*, 2018 [The concept of civic education in Ukraine], *Rozporiadzhennia KMU vid 3 zhovtnia, 710-r.*, *Uriadovyi kurier* vid 09.11.2018, 211.
3. Kucher, A. V., 2017. *kontseptualni zasady naskriznoi systemy profesiinoi pidhotovky studentiv ahroekonomichnoho profilu* [Conceptual principles of the end-to-end system of professional training of students of agro-economic profile], *Visnyk Luhanskoho natsionalnoho universytetu imeni Tarasa Shevchenka. Pedahohichni nauky*, 8 (313), ch. II, 139-149.
4. Liubarets, V. V., 2019. *Teoriia i praktyka profesiinoi pidhotovky maibutnykh menedzheriv sotsiokulturnoi diialnosti v umovakh informatsiino-osvitnoho seredovyschcha* [Theory and practice of professional training of future managers of socio-cultural activities in the information and educational environment]: *dys. ... dok. ped. nauk: 13.00.04. Kyiv*, 504.
5. Moskovchuk, N. M., 2019. *Ukrainskomovna pidhotovka maibutnykh inozemnykh fakhivtsiv tekhnichnykh spetsialnostei* [Ukrainian-language training of future foreign specialists in technical specialties]: *dys... kand. ped. nauk: 13.00.02, Odesa*, 383.
6. Osadcha, K. P., 2019. *Kontseptualni zasady pidhotovky maibutnykh uchyteliv do tiutorskoi diialnosti* [Conceptual bases of preparation of future teachers for tutoring activity]. *Profesiina osvita. Visnyk KrNU imeni Mykhaila Ostrohradskoho*, 3(116), 25-32.
7. *Pro skhvalennia Kontseptsii realizatsii derzhavnoi polityky u sferi reformuvannia zahalnoi serednoi osvity «Nova ukrainska shkola» na period do 2029 roku 2016*. [On approval of the Concept of implementation of the state policy in the field of reforming general secondary education «New Ukrainian School» for the period up to 2029], *Rozporiadzhennia KMU vid 14 hrudnia № 988-r.*, *Uriadovyi kurier* vid 28.12.2016, 246.
8. *Pro skhvalennia Kontseptsii rozvytku pryrodnycho-matematychnoi osvity (STEM-osvity)*, 2020. [On approval of the Concept of development of natural and mathematical education (STEM-education)], *Rozporiadzhennia KMU vid 5 serpnia № 960-r.*, *Uriadovyi kurier* vid 27.08.2020, 164.
9. Rarhina, Zh. M., 2017. *Pidhotovka inozemnykh spetsialistiv medykiv do profesiinoho spilkuvannia* [Training of foreign medical specialists for professional communication]: *dys... kand. ped. nauk: 13.00.04, Zaporizhzhia*, 298.
10. Romanchuk, N., Maiboroda, O., 2018. *Kontseptualni zasady formuvannia matematychnykh kompetentnostei studentiv vyshchykh tekhnichnykh zakladiv osvity* [Conceptual principles of formation of mathematical competencies of students of higher technical educational institutions], *Naukovyi visnyk MNU imeni V. O. Sukhomlynskoho. Pedahohichni nauky*, 4 (63), hruden, 123-127.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>